

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Віце-президент
Національної Академії наук України
академік НАН України

А.К.Шидловський

“ ___ ” _____ 2003 р.

СТАТУТ

ГОЛОВНОЇ АСТРОНОМІЧНОЇ ОБСЕРВАТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

КИЇВ - 2003

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Головна астрономічна обсерваторія (ГАО) Національної академії наук (НАН) України (далі Обсерваторія) має статус науково-дослідного інституту Національної академії наук України (Розпорядження АН УРСР від 26 березня 1969 року N 299) - основної ланки науково-дослідної діяльності і організаційної структури Національної академії наук України.

2. Головна астрономічна обсерваторія НАН України є правонаступницею ГАО НАН УРСР, ГАО АН України і перебуває у віданні Національної академії наук України. Обсерваторія створена у відповідності до Постанови Президії АН УРСР від 21 липня 1944 року (протокол N 11) на виконання Постанови Ради Народних Комісарів УРСР від 17 липня 1944 року N 810.

3. Обсерваторія входить до складу Відділення фізики і астрономії Національної академії наук України. Належність Обсерваторії до відповідного Відділення Академії, а також переведення Обсерваторії до іншого Відділення визначається Президією НАН України за поданням (клопотанням) Вченої ради Обсерваторії за погодженням з відповідним відділенням (відділеннями) НАН України.

4. Обсерваторія є державною бюджетною неприбутковою науковою установою з правами юридичної особи. У своїй діяльності Обсерваторія керується чинним законодавством України, Статутом Національної академії наук України, Основними принципами організації та діяльності науково-дослідного інституту Національної академії наук України, іншими нормативними актами Національної академії наук України та цим Статутом. Обсерваторія має власні розрахункові рахунки в органах Державного казначейства України та банках України, відокремлене майно, яке закріплене за Обсерваторією на правах оперативного управління без права зміни власності з урахуванням особливостей, встановлених Законом України "Про особливості правового режиму майнового комплексу Національної академії наук України" або придбане за рахунок бюджетних коштів чи набуто іншим шляхом, не забороненим законом. Обсерваторія має круглу печатку зі своїм найменуванням, бланки та інші печатки та штампи, необхідні для організації її діяльності.

5. Економічну основу діяльності Обсерваторії становить бюджетне фінансування яке має дві складові:

- загальний фонд, що містить обсяг надходжень на фінансування науково-дослідних робіт, цільових наукових і науково-технічних програм, проектів, тем та ініціативних розробок;
- спеціальний фонд, який складається із коштів, отриманих за послуги,

що надаються бюджетними установами, а також із коштів з інших джерел власних надходжень бюджетних установ - за виконання окремих доручень, благодійних внесків і пожертвувань фізичних та юридичних осіб (в т.ч. з-за кордону), дарування і коштів та майна, які отримуються на інших підставах, не заборонених чинним законодавством України і використовуються на забезпечення статутної діяльності Обсерваторії.

6. Обсерваторія не рідше одного разу на 5 років звітує про свою наукову і науково-організаційну діяльність перед Загальними зборами Відділення фізики і астрономії НАН України і, в разі потреби, перед Президією НАН України.

Юридична адреса Головної астрономічної обсерваторії НАН України: 03680 МСП, Київ, вул. академіка Заболотного 27.

II. НАУКОВА ТА НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ОБСЕРВАТОРІЇ.

7. Головним завданням Обсерваторії є здійснення фундаментальних і прикладних досліджень в галузі астрономії, астрофізики, космічної геодинаміки і фізики космосу з метою одержання нових наукових знань, сприяння науково-технічному прогресу та соціально-економічному і духовному розвитку суспільства.

8. З цією метою Г АО НАН України:

8.1 Розробляє за широкою участю наукового колективу основні напрями досліджень Обсерваторії. Під час визначення наукової тематики враховуються рішення Загальних зборів, Президії і Відділення фізики і астрономії НАН України, а також рекомендації наукових рад з відповідних проблем.

8.2. Складає, затверджує і виконує плани науково-дослідних робіт, вирішує питання їх матеріально-технічного і фінансового забезпечення.

8.3. Вивчає, аналізує та узагальнює досягнення світової науки за профілем Обсерваторії і визначає можливості їх використання в матеріальній та духовній сферах життя суспільства, бере участь у розробці і реалізації міжнародних програм і проектів.

8.4. Розробляє прогнози та проводить експертизу з відповідних напрямів науки і техніки.

8.5. Організовує, проводить та бере участь у конкурсах наукових робіт (проектів, заявок) і за результатами конкурсу надає необхідні ресурси та забезпечує виконання відповідних досліджень.

8.6. Планує і проводить конференції, наради, симпозіуми, наукові школи в т.ч. міжнародні.

8.7. Здійснює інформаційну (накопичення та обмін астро-космічними даними) та видавничу діяльність на безприбутковій основі, засновує наукові видання.

8.8. Проводить конкурси на заміщення вакантних посад завідувачів структурними підрозділами і наукових співробітників, атестує працівників Обсерваторії.

8.9. Здійснює підготовку наукових кадрів через аспірантуру, докторантуру, стажування, в т.ч. за кордоном, а також через спільні з вузами кафедри та інші форми.

8.10. Створює у встановленому порядку спеціалізовані вчені ради при Обсерваторії для захисту кандидатських і докторських дисертацій.

9. Обсерваторія забезпечує високу якість досліджень, систематичне накопичення і узагальнення наукових результатів, створення умов для реалізації творчих можливостей наукового колективу та соціальний захист працівників.

10. Головна астрономічна обсерваторія:

10.1. Розробляє структуру і штатний розклад у межах наявних коштів і затверджує його в установленому в ПАН України порядку.

10.2. Преміює працівників у відповідності з положенням Обсерваторії про преміювання, здійснює інші види стимулювання праці співробітників Обсерваторії.

10.3. Укладає у встановленому порядку угоди та договори про наукове і науково-технічне співробітництво з установами та організаціями, в тому числі закордонними і міжнародними.

10.4. У порядку, встановленому чинним законодавством та нормативними актами НАН України, вирішує питання про вступ до спілок, асоціацій та ведення інших форм спільної наукової діяльності з організаціями та установами, в тому числі з закордонними.

10.5. Набуває майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності (науково-дослідні, проектно-конструкторські розробки, винаходи тощо) у встановленому законом порядку, в тому числі відповідно до угоди зі своїми науковими співробітниками і працівниками, які як автори є суб'єктами права на об'єкти інтелектуальної власності, що створені в Обсерваторії.

10.6. Має право згідно з чинним законодавством та на умовах, що не суперечать даному Статуту, розпоряджатися об'єктами інтелектуальної власності, що їй належать, а також зразками і малими серіями приладів, устаткування, матеріалів та іншої наукоємної продукції, надавати науково-технічні послуги, розповсюджувати інформацію щодо своїх науково-технічних надбань на неприбутковій основі.

10.7. Створює фонди соціального захисту співробітників згідно з чинним законодавством.

10.8. Має право в порядку, встановленому в НАН України, на укладання договорів оренди майна, у тому числі нерухомого, що

обліковується на балансі Обсерваторії, а також договорів продажу майна. Кошти, що отримані Обсерваторією від оренди або продажу майна в повному обов'язі спрямовуються на виконання її статутних завдань.

10.9. З метою застосування науково-технічних розробок у виробництві за дозволом Президії НАН України може виступати учасником підприємств із змішаною формою власності, до статутних фондів яких передаються належні Обсерваторії майнові права, і одержувати відповідні доходи від їхньої діяльності, а також використовує інші форми зв'язку науки з виробництвом.

11. Належні Обсерваторії права реалізує її директор, Вчена рада, а також за встановленим розподілом обов'язків інші службові особи Обсерваторії.

III. СТАТУТ І СТРУКТУРА ОБСЕРВАТОРІЇ

12. Статут є основним актом, яким регулюється діяльність Обсерваторії.

13. Статут розробляє дирекція Обсерваторії і після обговорення в науковому колективі, приймає Вчена рада. Статут погоджується з Відділенням фізики і астрономії НАН України і набирає чинності після затвердження та реєстрації в Президії НАН України.

14. Структуру Обсерваторії розробляє дирекція, її розглядає Вчена рада та затверджує відповідне відділення НАН України.

Структурними підрозділами Обсерваторії є: науково-дослідний відділ, лабораторія, а також управлінські, науково-технічні і науково-допоміжні підрозділи і служби. В Обсерваторії можна створювати наукові колективи, в тому числі на контрактній основі, що організуються на певний термін для розв'язання конкретних завдань.

15. Обсерваторія може створювати філіали і наукові відділення на правах структурного підрозділу Обсерваторії, конструкторські, технологічні і проектні бюро, дослідні виробництва, обчислювальні і науково-дослідні центри, спостережні бази і експедиції, а також інші структурні підрозділи без прав юридичної особи.

16. Структурні підрозділи, що не мають прав юридичної особи, діють за положеннями, затвердженими наказом директора за погодженням з Вченою радою ГАО НАН України. В підпорядкуванні Обсерваторії можуть знаходитись інші підприємства і організації з правами юридичної особи, які створюються для забезпечення наукової діяльності Обсерваторії за рішенням Президії НАН України і діють на підставі Статуту, який затверджується та реєструється у встановленому в НАН України порядку.

IV. УПРАВЛІННЯ ОБСЕРВАТОРІЄЮ

17. Управління Обсерваторією здійснюється на основі і в порядку, встановленому цим Статутом.

18. Обсерваторію очолює директор, якого обирають за конкурсом Загальні збори Відділення фізики і астрономії НАН України з урахуванням думки наукових співробітників Обсерваторії терміном на 5 років із числа провідних вчених і затверджує Президія НАН України. У випадку, коли обрання директора не відбулося, а також у разі реорганізації Обсерваторії Президія НАН України може призначити директора (директора-організатора) на термін до двох років.

Директор керує Обсерваторією і несе відповідальність за її діяльність перед Національною академією наук України. Директор ГАО НАН України:

- здійснює наукове і загальне керівництво роботою Обсерваторії, забезпечує додержання законності і державної дисципліни в її діяльності;
- керує роботою по складанню проектів планів (поточних і перспективних) науково-дослідних робіт, підготовки кадрів, фінансування і матеріально-технічного забезпечення з розподілом матеріальних ресурсів за темами науково-дослідних робіт, видання наукових праць, проведення нарад і конференцій, будівництва та подає проекти всіх перелічених планів на затвердження в установленому порядку;
- організує контроль за виконанням планів науково-дослідних робіт в Обсерваторії, перевіряє роботу відділів, лабораторій, тематичних груп і окремих співробітників;
- здійснює координацію науково-дослідної діяльності Обсерваторії з іншими установами;
- керує підготовкою наукових кадрів, призначає чергові та позачергові атестації керівних, наукових, інженерно-технічних працівників і службовців; створює атестаційні комісії; реалізує рішення атестаційних комісій та Вченої ради відносно посад молодших наукових, наукових та старших наукових співробітників, інженерно-технічних працівників і службовців;
- подає в установленому порядку звіти про результати наукової та науково-організаційної діяльності, про використання завершених досліджень, а також бухгалтерські, фінансові та статистичні звіти про діяльність Обсерваторії;
- створює умови, необхідні для свободи наукової творчості, широкої гласності, проведення дискусій, широкого залучення молоді до науково-дослідних робіт;
- керує діяльністю Вченої ради Обсерваторії;

- здійснює загальне керівництво матеріально-технічним забезпеченням Обсерваторії та розподілом матеріальних ресурсів за напрямками науково-дослідних робіт;
- керує роботою з питань міжнародних наукових зв'язків Обсерваторії і встановлює у відповідному порядку наукові зв'язки з науковими установами і вченими зарубіжних країн; не рідше 1 разу на рік звітує про свою роботу.

19. Директор Обсерваторії має право:

- відповідно до чинного законодавства приймати на роботу, переміщувати та звільняти співробітників Обсерваторії;
- проводити конкурси на заміщення вакантних посад наукових співробітників; затверджувати рішення Вченої ради за результатами конкурсів та обрання на посади на новий строк; затверджувати рішення атестаційної комісії;
- на підставі рішення Вченої ради представляти до присвоєння вченого звання професора і старшого наукового співробітника;
- затверджувати результати конкурсу з добору до аспірантури та докторантури і результати періодичної атестації аспірантів; вносити у встановленому порядку зміни до плану прийому до аспірантури та вирішувати питання переведення аспірантів з одного виду аспірантури до іншого;
- відповідно до діючого законодавства заохочувати співробітників Обсерваторії за високу якість наукових досліджень, зразкове виконання обов'язків по роботі, новаторство у праці, за винаходи і раціоналізаторські пропозиції та інші успіхи в роботі;
- накладати у встановленому порядку дисциплінарні стягнення на співробітників Обсерваторії;
- затверджувати на основі тематичного плану науково-дослідних робіт Обсерваторії плани наукових досліджень відділів, лабораторій, тематичних груп тощо;
- затверджувати до видання наукові праці Обсерваторії та планові роботи її співробітників, а також давати дозвіл на опублікування позапланових робіт, що публікуються з назвою Обсерваторії на титульному аркуші; представляти Обсерваторію в керівних органах НАН України, у державних установах, а також у громадських організаціях;
- виступати від імені Обсерваторії в судових, арбітражних, банківських та інших установах, а також доручати окремим особам Обсерваторії ведення адміністративних, фінансових, господарських, судових та арбітражних справ Обсерваторії;
- розпоряджатися коштами та іншими матеріальними засобами Обсерваторії у відповідності до чинного законодавства та встановленого в НАН України порядку;
- має право видавати доручення, в тому числі з правом передоручення;

- у відповідності з чинним законодавством вживати необхідних заходів щодо матеріально-технічного постачання, капітального будівництва та ремонту Обсерваторії та її філіалів і спостережних баз;
- видавати накази, положення та інструкції по Обсерваторії в межах своєї компетенції;
- вирішувати інші питання, які відносяться до ведення Обсерваторії.
- Директор здійснює свої повноваження без окремого на те доручення.

20. Директор відповідає за забезпечення в Обсерваторії збереження інформації, що складає державну таємницю.

21. Збори (конференція) наукових співробітників скликаються директором Обсерваторії, Вченою радою, а також на вимогу не менш ніж 20 % спискового складу наукових співробітників Обсерваторії і розглядають:

- найважливіші питання організації наукових досліджень та звіт про наукову діяльність Обсерваторії та її перспективи;
- звіт про роботу Вченої ради;
- обрання та відкликання членів Вченої ради;
- найважливіші матеріали, що надсилаються Президією НАН України та відділеннями для обговорення;
- кандидатури на посаду директора Обсерваторії.

22. Збори (конференція) наукових співробітників вважаються повноважними, якщо на них присутні більше половини наукових працівників Обсерваторії. Участь наукових працівників в зборах (конференції) є їх посадовим обов'язком. Рішення зборів (конференції) вважаються прийнятими, якщо за них проголосувало більше 50 % учасників зборів (конференції).

23. Вчена рада Обсерваторії - є колегіальним дорадчим органом управління науковою і науково-технічною діяльністю Головної астрономічної обсерваторії НАН України. Вчена рада приймає рішення та виробляє рекомендації в межах своєї компетенції, яку визначає Статут обсерваторії. Головою Вченої ради є за посадою директор Обсерваторії, заступником голови - заступник директора Обсерваторії з наукової роботи, секретарем – вчений секретар Обсерваторії. Кількісний склад членів Вченої ради - 27 осіб.

24. Не менше як три чверті членів Вченої ради обираються на термін повноважень директора таємним голосуванням на колективу зборах (конференції) наукових співробітників з числа науковців Обсерваторії, які мають науковий ступінь. До складу ради входять всі члени Національної академії наук України (академіки та члени-кореспонденти НАН України), які працюють в Обсерваторії. До складу Вченої ради можуть бути обрані (або запрошені) провідні вчені і спеціалісти, які не працюють в Обсерваторії. Конкретна процедура вибору складу Вченої ради визначається Положенням, яке розробляється дирекцією, обговорюється в науковому колективі та затверджується Вченою радою Обсерваторії.

25. Вчена рада Обсерваторії обговорює основні напрями наукової і науково-технічної діяльності Обсерваторії і рекомендує їх до затвердження Відділенням фізики і астрономії НАН України.

Розглядає питання:

- пов'язані з удосконаленням структури Обсерваторії; -координації наукового співробітництва з іншими організаціями та установами;
- проведення нарад і конференцій;
- міжнародного наукового співробітництва Обсерваторії; -науково-видавничої діяльності; висування видатних наукових праць, наукових відкриттів та винаходів для присудження премій та медалей, в тому числі міжнародних;
- висунення та обговорення кандидатур на посаду директора Обсерваторії;
- обрання наукових працівників та керівників підрозділів за конкурсом;
- порушення клопотань про присвоєння працівникам Обсерваторії вчених та почесних звань;
- висунення кандидатів в дійсні члени (академіки) і члени-кореспонденти Національної академії наук України;

Аналізує стан реалізації наукових досліджень, їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення, підготовки наукових кадрів.

Ухвалює:

- програми, проекти науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт;
- річний звіт про наукову роботу Обсерваторії.

Затверджує:

- результати атестації наукових працівників;
- теми дисертацій здобувачів та аспірантів, їх наукових керівників (консультантів).

Рекомендує:

- кандидатури на призначення заступником директора з наукової роботи, вченого секретаря Обсерваторії, головних редакторів та членів редколегій наукових видань Обсерваторії;
- інші питання діяльності Обсерваторії.

26. Вчена рада має право приймати рішення, якщо на засіданні присутні не менше, як 1/2 її спискового складу, за винятком випадків розгляду кадрових питань, висування робіт на здобуття премій і медалей та інших питань, де обов'язкова присутність 2/3 складу Вченої ради.

Рішення Вченої ради вважаються прийнятими, якщо за них проголосувало понад 50% присутніх членів Вченої ради. Рішення приймаються відкритим або таємним (за визначенням Вченої ради) голосуванням, якщо статут обсерваторії не передбачає іншого порядку.

27. Заступників директора з наукової роботи і вченого секретаря Обсерваторії призначає директор Обсерваторії за погодженням

Вченої ради Обсерваторії та Відділення фізики і астрономії НАН України і затверджує Президія НАН України.

Заступника директора Обсерваторії з загальних питань призначає директор Обсерваторії за погодженням Відділення фізики і астрономії НАН України і затверджує Бюро Президії НАН України.

28. Заступник директора по науковій роботі заступає директора в разі його відсутності.

29. Заступники директора з наукової роботи несуть відповідальність за організацію та напрям роботи Обсерваторії відповідно до встановленого розподілу обов'язків та відповідних нормативних документів НАН України. Розподіл обов'язків між заступниками директора з наукової роботи при наявності кількох заступників встановлюється директором Обсерваторії.

30. Вчений секретар є помічником директора та його заступників з усіх питань наукової та науково-організаційної роботи Обсерваторії.

31. Головний інженер забезпечує функціонування наукових спостережних та вимірвальних комплексів Обсерваторії.

32. Заступник директора Обсерваторії з загальних питань керує і несе відповідальність за роботу адміністративно-господарських, планово-фінансових і технічних служб та підрозділів Обсерваторії. Права та обов'язки заступника директора з загальних питань визначаються відповідними нормативними документами НАН України.

33. Керівників філіалів і наукових відділень Обсерваторії, а також інших відокремлених структурних наукових підрозділів обирає Вчена рада Обсерваторії і затверджує Президія НАН України за поданням Бюро відділення фізики і астрономії НАН України.

34. Завідувачі наукових відділів, лабораторій, головні, провідні, старші наукові, наукові та молодші наукові співробітники заміщують посади шляхом обрання за конкурсом або за підсумками чергової атестації. Завідувачів наукових відділів і головних наукових співробітників за поданням директора та Відділення фізики і астрономії НАН України затверджує на посадах Президія НАН України, провідних наукових співробітників – Бюро Відділення фізики і астрономії НАН України.

35. Керівники управлінських, науково-технічних і науково-допоміжних служб призначаються директором Обсерваторії.

36. Права і обов'язки членів дирекції, керівників наукових підрозділів, керівників інших підрозділів, крім Статуту, регулюються також посадовими інструкціями, затвердженими директором.

37. Функції структурних підрозділів, права та обов'язки працівників Обсерваторії визначаються відповідними нормативними документами.

38. Обсерваторія може мати почесного директора, радника дирекції, яких призначає Президія НАН України. За поданням Обсерваторії Почесним директором може бути призначений член Національної академії

наук України після досягнення 65-річного віку та звільнення від обов'язків директора Обсерваторії, який тривалий час очолював Обсерваторію, вніс видатний внесок в науку, організацію наукових досліджень та розвиток Обсерваторії, під керівництвом якого Обсерваторія посідала провідне місце та досягла значних успіхів у підготовці кадрів і реалізації результатів наукових досліджень.

Дійсні члени, члени-кореспонденти НАН України після досягнення 65-річного віку можуть, за їх бажанням, бути призначені радниками при дирекції.

39. Дирекція з профспівковою організацією укладає колективний договір, який детально регламентує взаємовідносини трудового колективу та адміністрації відповідно до Закону України "Про колективні договори і угоди".

VI. РЕОРГАНІЗАЦІЯ І ЛІКВІДАЦІЯ ОБСЕРВАТОРІЇ

40. Реорганізацію або ліквідацію Обсерваторії проводить Президія Національної академії наук України за поданням Бюро Відділення фізики і астрономії НАН України або одного з віце-президентів НАН України згідно з розподілом обов'язків.

Після ліквідації Головної астрономічної обсерваторії її майно переходить у розпорядження Президії Національної академії наук України.

Статут обговорений та прийнятий на засіданні Вченої Ради ГАО НАН України, протокол № 9 від 5.06.2003 р.

Директор Головної астрономічної обсерваторії
Національної Академії наук
академік НАН України
Я.С.Яцків

Статут зареєстрований в Юридичному відділі Президії
Національної академії наук України

Реєстраційний номер 17/1116
від "21" 07 2003 року.

Начальник Юридичного відділу
НАН України
С.М.Черновська

"21" 07 2003 року

Пронумеровано, прошнуровано
та скріплено печаткою
12 (дванадцять) аркушів

Начальник Юридичного відділу
НАН України

С.М. Черновська